

2024-12-02

Spetsutbildning.grundskola@skolverket.se

Dnr 2024:1882

Förslag med anledning av permanentning av riksrekryterande spetsutbildning i grundskolan

Sverigefinländarnas Delegation och Sverigefinska Riksförbundet, nedan kallade vi, lämnar på eget initiativ synpunkter på det remitterade förslaget att permanenta den riksrekryterande spetsutbildningen i grundskolan.

Skolverket skriver i förslaget bland annat:

Den riksrekryterande spetsutbildningen i högstadiet i grundskolan regleras i en ny förordning, förordningen (2024:675) om riksrekryterande spetsutbildning i högstadiet i grundskolan och statsbidrag för sådan utbildning.

Med spetsutbildning avses enligt förordningen en utbildning inom grundskolans årskurser 7–9 som inrymmer särskild fördjupning och breddning inom det eller de ämnen som spetsutbildningen är inriktad mot. Utbildningen ska också göra det möjligt för en elev att utöver sina grundskoleämnen läsa kurser på gymnasial nivå.

Syftet med den riksrekryterande spetsutbildningen i högstadiet i grundskolan är att ge elever bättre förutsättningar att få den ledning och stimulans som de har rätt till för att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

Skolverket skriver vidare om vikten att de tydligt lyfter fram kraven på utbildningen i föreskrifterna för ansökan. Det medför att huvudmannen vid ansökningstillfället kan ta ställning till om den egna verksamheten har förutsättningar att ge eleverna utmaningar i undervisningen och möjlighet att läsa i snabbare takt.

Riksrekryterande spetsutbildning ska beslutas om följande förutsättningar är uppfyllda - den sökande har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för spetsutbildningen, - spetsutbildningen bedöms bidra till det angivna syftet med utbildningen, - utbildningen är av god kvalitet, och - uppställda behörighetskrav och urvalsgrunder uppfyller kraven.

Den huvudman som frivilligt väljer att ansöka om och starta en spetsutbildning behöver dock ha lärare med gymnasiebehörighet och legitimation i spetsämnena.

Våra synpunkter

Under rubriken Nationella minoriteter i konsekvensutredningen har Skolverket bedömt att förslagen inte får några negativa konsekvenser för de nationella minoriteterna.

Vi är oroade över bedömningen då undervisningen i spetsutbildningen i grundskolan ska bedrivas av lärare som är anställda av huvudmannen och uppfyller kraven på legitimation och behörighet i 2 kap. 13 § skollagen. Det finns ingen separat legitimation för lärare i modersmål. Läraren måste alltid ha en utbildning som lärare och uppfylla alla Skolverkets krav som hör ihop med utbildningen, för att kunna få legitimation som lärare i modersmål enligt Skolverket.

Skolverket har bedömt i konsekvensutredningen för gymnasial spetsutbildning att det skulle vara möjligt att starta en riksrekryterande spetsutbildning i gymnasiet inriktad på något av de nationella minoritetsspråken, i vårt fall i minoritetsspråket finska. Vi anser att spetsutbildning i minoritetsspråk i grundskolan skulle ge goda förutsättningar till en sådan utbildning.

För att kunna realisera konsekvensutredningarna för både grundskolans och gymnasieskolans del behövs det gemensam problemlösning mellan Skolverket och minoriteterna.

Sverigefinska organisationer samverkar gärna med Skolverket om lösningar för att realisera möjligheten till att ansöka spetsutbildning i finska.

Enligt. uppdrag

Ruotsinsuomalaisten Valtuuskunta/Sverigefinländarnas Delegation

Heli Lindström, vice ordförande

Ruotsinsuomalaisten Keskusliitto/Sverigefinska Riksförbundet

Hannele Oikarinen, ordförande